

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

06-01-180S

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

SYLLABUS

Основи наукових досліджень		Bases of scientific researches	
Шифр за ОП	ФП-22	Code in Degree Programme	
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Level of Education: bachelor's (first)	
Галузь знань: Управління та адміністрування	07	Fields of knowledge: Management and Administration	
Спеціальність Підприємництво та торгівля	076	Field of Study Entrepreneurship and Trade	
Освітня програма: Підприємництво, торгівля та біржова діяльність		Degree Programme: Entrepreneurship, Trade and Stock Activities	

РІВНЕ -2024

Силабус навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля». Рівне. НУВГП. 2024. 9 стор.

ОП на сайті університету:
<https://ep3.nuwm.edu.ua/28328/>

Розробник силабусу:

Красовська Юліана Вікторівна , к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу, доцент

Силабус схвалений на засіданні кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу

Протокол № 16 від “29” травня 2024 року

Завідувачка кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу:

Кушнір Ніна Борисівна, к.е.н., професор

Керівник освітньої програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»:

Стахів Ольга Андріївна , к.е.н., доцент

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІЕМ

Протокол № 16 від “20” червня 2024 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІЕМ:

Ковшун Наталія Едуардівна, д.е.н., професор

© Красовська Ю.В., 2024

© НУВГП, 2024

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Спеціальність	076 Підприємництво та торгівля
Рік навчання, семестр	3-й рік 5-й семестр
Кількість кредитів	3
Лекції:	16 годин (заочна 4 години)
Практичні заняття:	14 годин (заочна 6 годин)
Самостійна робота:	60 годин (заочна 80 годин)
Курсова робота:	ні
Форма навчання	Денна, заочна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

Красовська Юліана Вікторівна, к.е.н.,
доцент, доцент кафедри економіки
підприємства і міжнародного бізнесу

Вікіситет

URL: <http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php>

ORCID

URL: <https://orcid.org/0000-0002-5786-3267>

Як комунікувати

URL: <https://>

y.v.krasovska@nuwm.edu.ua

Тел. 0688279424

Актуальні оголошення на сторінці
дисципліни в системі MOODLE

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Мета та завдання

Даний курс орієнтований на набуття студентами комплексних теоретичних знань та практичних навичок проведення наукових досліджень в економічній сфері, їх апробації та впровадженні результатів у виробничо- господарську та підприємницьку діяльність.

Метою вивчення дисципліни є сприяння формуванню у здобувачів вищої освіти професійних компетентностей в роботі з інформацією, виборі інструментів проведення наукових досліджень, економічному обґрунтуванні та практичному впровадженні їх результатів.

Цілі вивчення дисципліни: ознайомлення студентів з наукою як сферою людської діяльності, оволодіння методологією наукового пошуку, вивчення сучасних методів та засобів наукових досліджень, прийомів організації науково-дослідних робіт. Вивчення основ наукових досліджень сприятиме не тільки розширенню загального наукового світогляду й ерудиції студентів, а й кращому засвоєнню ними низки інших навчальних дисциплін.

Використовуються такі методи викладання та технології: презентації, обговорення, міні- лекції, ситуаційні дослідження та інші.

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle

URL: <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1270>

Передумови вивчення

Дисципліна «Основи наукових досліджень» є складовою частиною вибіркових освітніх компонентів циклу фахової підготовки студентів спеціальності «Підприємництво та торгівля» за освітньою програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Для вивчення даного курсу студентам необхідні знання з таких дисциплін, як: «Статистика», «Вища математика», «Макроекономіка», «Мікроекономіка».

Компетентності

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК 7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

Програмні результати навчання

РН 1. Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.

РН 10. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.

РН 14. Вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

Структура та зміст освітнього компонента

Лекції 16 (4) год   Практичні заняття 14 (6) год   Самостійна робота 60 (80) год

Лекції та практичні заняття

Тема 1. Загальні відомості про науку		
Результати навчання РН1	Кількість годин: лекції – 2/1 практичні – 0/0	Література: 1,2,3,4,7,8
Опис теми	Основні етапи розвитку науки. Поняття про наукознавство. Науково-технічна діяльність. Наука як об'єкт управління. Прогнозування та програмування досліджень.	
Тема 2. Наукова діяльність в Україні		
Результати навчання РН1, РН 10	Кількість годин: лекції – 2/1 практичні – 2/0	Література: 1,2,3,4,7,8
Опис теми	Організація наукової діяльності в Україні. Цілі та напрями державної політики в науковій та науково-практичній діяльності. Національна академія наук України. Структура та класифікація наук. Наукова та науково-технічна діяльність в системі вищої освіти.	
Тема 3. Основи методології наукових досліджень		
Результати навчання РН1, РН 10	Кількість годин: лекції – 2/0 практичні – 2/1	Література: 3,5,7,11,12
Опис теми	Наука як система знань. Методологія наукового пошуку. Методи наукового дослідження. Теоретичні методи наукових досліджень. Емпіричні методи наукових досліджень. Категоріальний апарат наукового дослідження.	
Тема 4. Основні етапи наукового дослідження		
Результати Навчання РН1, РН14	Кількість годин: лекції – 2/1 практичні – 2/1	Література: 1,2, 3,5,7,8

Опис теми	Класифікація і види наукових досліджень. Вибір напряму дослідження та попередні розрахунки. Пошук наукової інформації та робота з джерелами. Послідовність та етапи виконання наукових досліджень. Вибір і оцінка теми наукового дослідження. Економічне обґрунтування наукової теми. Розробка технічного завдання. Проведення наукового дослідження. Поняття про патентні дослідження.
-----------	---

Тема 5. Основні види студентських наукових досліджень

Результати Навчання РН1, РН14	Кількість годин: лекції – 2/1 практичні – 2/1	Література: 1,3,5, 6, 8
-------------------------------	---	----------------------------

Опис теми	Види науково-дослідної продукції. Реферативний виклад матеріалу. Індивідуальне навчально-дослідне завдання. Курсова робота (проект). Кваліфікаційна робота (проект).
-----------	--

Тема 6. Оформлення результатів наукового дослідження

Результати Навчання РН10	Кількість годин: лекції – 2/0 практичні – 2/1	Література: 1,2,5, 6, 8
--------------------------	---	----------------------------

Опис теми	Оформлення та затвердження наукового звіту. Оформлення бібліографічного опису. Мова та стиль наукового дослідження. Оформлення заявок на винаходи. Захист авторських прав. Боротьба з академічним плагіатом. Етика дослідника.
-----------	--

Тема 7. Впровадження та ефективність наукових досліджень

Результати Навчання РН14	Кількість годин: лекції – 2/0 практичні – 2/1	Література: 1,4,6,9,10
--------------------------	---	---------------------------

Опис теми	Апробація та впровадження результатів наукового дослідження. Критерії ефективності наукових досліджень. Економічна ефективність впровадження науково-технічних розробок.
-----------	--

Тема 8. Особливості наукових досліджень в ринковій економіці

Результати Навчання РН14	Кількість годин: лекції – 2/0 практичні – 2/1	Література: 1,2,4,6,9,10
--------------------------	---	-----------------------------

Опис теми	Економічна наука як система. Організація економічних досліджень. Інформаційне забезпечення економічних досліджень. Методи наукових досліджень в економіці. Організація наукової роботи студентів економічних спеціальностей.
-----------	--

Форми та методи навчання

При вивченні дисципліни використовуються традиційні та інноваційні методи навчання: інформаційні, ілюстративні, дискусійні, проблемних ситуацій та кейсів тощо. Лекції супроводжуються демонстрацією схем, таблиць з мультимедійним супроводом. На практичних заняттях розглядаються та розв'язуються задачі, наближені до реальних ситуацій прийняття рішень в умовах ризику. Навчання супроводжується опрацюванням нормативної, навчальної літератури, а також періодичних видань

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Технічні засоби навчання: мультимедійне обладнання, ноутбук; доступ до інтернету; програмне забезпечення: MS Windows, система дистанційного навчання Moodle.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/результатів навчання

Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно вчасно та якісно виконувати завдання, передбачені планом практичних занять, самостійної роботи, вчасно здати модульні контролі знань.

Оцінювання виконаних завдань студентів проводиться шляхом практичної перевірки, опитування та тестування за темами курсу.

За вчасне та якісне виконання практичних завдань та самостійної (індивідуальної) роботи, опанування курсу студент отримує такі обов'язкові бали:

- 50 балів за роботу на практичних заняттях та тестування за окремими темами курсу;

- 10 балів за виконання завдань для самостійної (індивідуальної) роботи ;

- 20 балів – модуль 1;

- 20 балів – модуль 2.

Усього: 100 балів.

Студенти можуть отримати додаткові бали за: виконання рефератів, розробку презентацій за окремими темами курсу. Додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції щодо удосконалення змісту навчальної дисципліни.

Модульний контроль проходить у формі тестування. У тесті 26 запитань різної складності: рівень 1 – 20 запитань по 0,5 бала (10 балів), рівень 2 – 5 запитань по 1,4 бали (7 балів), рівень 3 – 1 запитання по 3 бали (3 бали). Усього – 20 балів.

Дисципліна закінчується заліком, тому результати складання модульних контролів зараховуються як підсумковий контроль.

Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти:
<http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна

1. Гордійчук А.С., Стахів О.А. Основи наукових досліджень: навч. посібник. Рівне. НУВГП, 2008 – 331 с.
2. Ковальчук В.В. Основи наукових досліджень: навч. посібник. К.: Слово, 2009. 240 с.
3. Ростовський В.С., Дібрівська Н.В. Основи наукових досліджень і технічної творчості: Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2009. 296 с.
4. Рокочинський А.М., Сапсай Г.І., Шалай С.В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2017. 172 с.

Допоміжна

5. Арутюнов В.Х., Мішин В.М., Свінцицький В.М. Методологія соціально-економічного пізнання: навч. посібник. К.: КНЕУ, 2004. 204 с.
6. Кір'янов В.М. Основи наукових досліджень: навч. Посібник для економічних спеціальностей. Рівне: НУВГП, 2008. 286 с.
7. Клименко, М. О., Феценко В. П., Вознюк Н. М. Основи та методологія наукових досліджень: навч. посіб. Київ : Аграрна освіта, 2010. 351 с.
8. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посібник. К.: «Кондор», 2009. 206 с.
9. Макогон Ю.В., Пилипенко В.В. Основи наукових досліджень в економіці: навч. посіб.- 2 вид. Донецьк: Альфа-прес, 2007. 144 с.
10. П'ятницька – Позднякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі: навч. посібник. К.: КНЕУ, 2003. 116с.
11. Тимейчук О.Ю., Кузьменко В.М., Тимейчук Т.Б. Інформаційні системи та математичні методи наукових досліджень: навч. посібник. – Рівне: НУВГП, 2011. 117 с.
12. Шейко В.М., Кушнаренко Н.М. Організація та методика науково-дослідної діяльності: Підручник. – 3-тє вид. К.: Знання-Прес, 2003. 295с.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>
2. Законодавство України. URL: <http://www.rada.kiev.ua/>
3. Державний комітет статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
5. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6). URL: <http://www.libr.rv.ua/>
6. Eurostat – OECD Manual on Business Demography Statistics. Theme: Industry, Trade and Services. Collection: Methodologies and Working Papers. URL: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-RA-07-010/EN/KS-RA-07-010-EN.PDF
7. Structural Business Statistics. Reference Metadata in Euro SDMX Metadata Structure (ESMS). URL: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_SDDS/en/sbs_esms.htm#stat_pres
8. OECD et al. SME Policy Index: Eastern Partner Countries 2020: Assessing the Implementation of the Small Business Act for Europe, SME Policy Index. European Union, Brussels/OECD Publishing, Paris, URL: <https://doi.org/10.1787/8b45614b-en> .

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.

В освітньому процесі використовуються наукові досягнення викладача курсу, що опубліковані у наукових працях (<http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/>).

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Адаптивність та гнучкість у прийнятті рішень, навички нестереотипного мислення, наполегливість, допитливість, ініціативність, відповідальність, креативність, аналітичні навички, формування власної думки, здатність до комплексного вирішення проблеми.

Дедлайни та перескладання

Завдання навчальної дисципліни повинні бути виконані продовж 14 днів від дня проведення лекційного чи практичного заняття.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП» <http://er3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно з цим документом і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Перездача модульних контролів здійснюється згідно <http://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezalezhnoho-otsiniuvannia-znan/dokumenti>.

Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці даної дисципліни на платформі MOODLE за календарем:

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного положення <http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita>.

Також студенти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опанувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни (освітньої програми) та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

За списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю, студент позбавляється подальшого права здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість.

За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка відповідно до ступеня порушення академічної доброчесності.

Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, порядок здачі курсових робіт, кодекс честі студентів, документи Національного агентства стосовно доброчесності) наведені на сторінці ЯКІСТЬ ОСВІТИ сайту НУВГП - <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>

Всі студенти, співробітники та викладачі НУВГП мають бути чесними у своїх стосунках, що застосовується і поширюється на поведінку та дії, пов'язані з навчальною роботою. Студенти мають самостійно виконувати та подавати на оцінювання лише результати власних зусиль та оригінальної праці, що регламентовано Кодексом честі студента у НУВГП <https://nuwm.edu.ua/sp/akademichnadobrochesnistj>

Принципи доброчесності у НУВГП та відповідність показникам забезпечення якості вищої освіти регламентовано НАЗЯВО та положеннями відділу якості освіти НУВГП.

Сайт НАЗЯВО: <https://naqa.gov.ua/>

Відділ якості освіти НУВГП: <https://nuwm.edu.ua/struktumi-pidrozdili/vyo/dokumenty>

Вимоги до відвідування

Лекції та практичні заняття будуть відбуватися аудиторно або онлайн за допомогою платформи Google Meet згідно із розкладом занять.

Консультації будуть проводитися аудиторно або онлайн за допомогою платформи Google Meet за кодом у домовлений час зі студентами.

Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але виключно в навчальних цілях з даної дисципліни.

Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин.

За об'єктивних причин пропуску занять студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі MOODLE

URL: <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1270>

Лектор   Красовська Ю.В., к.е.н., доцент

Автор
Доцент кафедри економіки
підприємства і міжнародного бізнесу

Юліана КРАСОВСЬКА

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №750
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000807E2D0054327D00